

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Cobzac Elena

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gheorghiu Igor în numele inculpatei Grosu Svetlana, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2021, în cauza penală privind-o pe

Grosu Svetlana XXXX, născută la xxxx, originară din r-nul xxxx și domiciliată în mun. xxxx, str. xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 22.05.2020 - 04.07.2020 (prima instanță);
2. 04.08.2020 - 23.02.2021 (instanța de apel);
3. 28.04.2021 – 04.08.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 iulie 2020, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Grosu Svetlana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare, prin aplicarea art. 79 Cod penal, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea în temeiul art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune 1 an.

De asemenea, a fost dispusă încasarea de la Grosu Svetlana în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Grosu Svetlana la data de 23.12.2019, aproximativ la ora 19:04, în mun. Chișinău, deținând permis de conducere pentru categoria mijlocului de transport respectiv, conducând automobilul de marcă „Toyota”, model „Yaris”, cu n/î xxxxx, deplasându-se pe drumul din curtea casei 7 din str. Alexandru cel Bun și, ajungând la ieșirea spre aceeași stradă, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, (în continuare Regulament), și anume prevederile pct. 3 al Regulamentului, conform căruia: *„participanții la trafic sunt*

obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale Regulamentului și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente" prevederile pct. 4 al Regulamentului, conform căruia: *„orice participant la trafic care respectă Regulamentul este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia"*, prevederile pct. 10 alin. (1) lit. b) al Regulamentului, conform căruia: *„persoana care conduce un vehicul trebuie: ...b) să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”*; prevederile pct. 39 alin. (2) lit. b) al Regulamentului, conform căruia: *„în cazul în care vehiculul iese de pe un teritoriu adiacent drumului, conducătorul trebuie să cedeze trecerea pietonilor și vehiculelor care circulă pe acest drum”*: prevederile pct.45) alin. (1) și alin. (2) al Regulamentului, conform căruia: *„conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și dexteritatea în conducere permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră și în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului"*, precum și prevederile art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131 - XVI din 07.06.2007 privind situația traficului rutier, conform căruia: *„participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic”* și art. 23 al Legii specificate, conform căruia: *„participanții la traficul rutier sunt obligați să cunoască și să respecte Regulamentul circulației rutiere"*, prin faptul că, nu a manifestat prudență, nu a oprit mijlocul de transport și nu a cedat trecerea pietonului care deja se afla angajat în traversarea carosabilului, iar în rezultat a tamponat pietonul Țulea Marcel, care traversa partea carosabilă de la stânga spre dreapta relativ deplasării mijlocului de transport. În rezultatul tamponării, conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 202002D0335 din 24.02.2020, pietonului Țulea Marcel i-au fost cauzate: fractura osului temporal stâng (piramidei) și a osului parietal (ambele lamele); fractura oaselor nazale fără deplasare; hemoragie subarahnoidală în regiunea temporo-occipitală stânga, fractura cominutivă a metaepifizei proximale tibiei pe stânga; fractura maleolei mediale pe stânga cu deplasare neînsemnată, excoriații multiple la nivelul capului, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect dur contondent - leziuni corporale, care prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatei Grosu Svetlana în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi: încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămare gravă a integrității corporale.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către procuror, solicitând casarea parțială a acesteia în partea neaplicării pedepsei complementare obligatorii, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Grosu Svetlana, recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa complementară - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- prima instanță a pronunțat o sentință neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei complementare, nefondat aplicând prevederile art. 79 Cod penal, ignorând faptul că, în cursul examinării judecătorești nu au fost constatate circumstanțe, care ar fi permis inculpatei Grosu Svetlana de a fi exonerată de pedeapsa penală complementară;

- instanța a motivat neaplicarea pedepsei complementare prin constatarea circumstanțelor „*că infracțiunea, deși face parte din categoria celor grave, a fost săvârșită din imprudență, automobilul se deplasa pe timp de noapte, pe un carosabil umed, era condus fără o viteză excesivă, la comiterea acesteia a contribuit și comportamentul ilegal al părții vătămate, care traversa carosabilul într-un loc fără trecere pietonală, fără să se asigure dacă situația pe carosabil îi permite efectuarea acestei manevre*”. Însă prima instanță nu a luat în considerare faptul, că circumstanțele enumerate stau la baza actului de învinuire;

- circumstanțele invocate de către prima instanță, nu pot fi apreciate ca fiind circumstanțe ce ar justifica neaplicarea pedepsei complementare obligatorii sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport prevăzută de partea generală a Codului penal, pentru infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) Cod penal, deoarece pedeapsa complementară sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, vine să îndeplinească rolul de completare a represiunii și înlăturării stării de primejdie create asupra siguranței pe drumurile publice.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2021, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința primei instanțe în partea pedepsei complementare și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Grosu Svetlana, recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa complementară - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatei care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite de inculpata Grosu Svetlana încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță eronat nu i-a aplicat inculpatei Grosu Svetlana pedeapsa complementară sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloacele de transport, reținând gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor ușoare, de persoana inculpatei Grosu Svetlana și anume că, pentru prima dată a săvârșit o infracțiune, de prezența circumstanțelor atenuante prevăzute de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal: recunoașterea vinovăției și contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, iar potrivit rechizitoriului nu au fost stabilite și indicate circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 Cod penal.

Instanța de apel a atestat că prima instanță neîntemeiat a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, or, pedeapsa stabilită nu-și va atinge scopul Legii penale, care are menirea de a apăra, împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, precum și întreaga ordine de drept, prevenirea de noi infracțiuni.

La fel, instanța de apel a considerat că temei pentru aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal nu se constată, iar pedeapsa complimentară și anume anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, va răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatei, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatei, cât și a altor persoane.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Gheorghiu Igor în numele inculpatei Grosu Svetlana, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, art. 6 CEDO și solicită casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;
- motivele invocate în decizia instanței de apel referitor la individualizarea pedepsei sunt neîntemeiate, deoarece instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, ceea ce denotă ineficiența condamnării inculpatei cu pedeapsa complementară - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport;

- prima instanță corect a conchis că, infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) din Codul penal comisă de Grosu Svetlana face parte din categoria infracțiunilor grave, fiind comisă din imprudență. Ca și circumstanțe atenuante la stabilirea pedepsei au fost reținute căința sinceră și repararea integrală a prejudiciului material. Circumstanțe ce agravează vinovăția inculpatei Grosu Svetlana nu s-au

stabilit. Din informația anexată la cauză rezultă că, Grosu Svetlana nu are antecedente penale (f.d.64), anterior a avut o singură încălcare contravențională a regulilor de circulație rutieră, însă antecedentele sunt stinse. La fel, conform certificatelor eliberate de instituțiile medicale și caracteristica de la locul de trai rezultă că aceasta nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru (f.d.75, 77), are la întreținere doi copii minori (f.d. 82), la locul de trai și la locul de muncă se caracterizează pozitiv (f.d. 81, 83);

- prima instanță, ținând cont de cumulul de circumstanțe atenuante menționate mai sus, de faptul că infracțiunea, deși face parte din categoria celor grave, a fost săvârșită din imprudență, automobilul se deplasa pe timp de noapte, pe un carosabil umed, era condus fără o viteză excesivă, la comiterea acesteia a contribuit și comportamentul ilegal al părții vătămate, care traversa carosabilul într-un loc fără trecere pietonală, fără să se asigure dacă situația pe carosabil îi permite efectuarea acestei manevre, și în virtutea circumstanțelor constatate a conchis să nu aplice în privința inculpatei pedeapsa complementară - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport;

- instanța de apel a omis de a lua în considerare circumstanțele atenuate prezente în speță;

- instanța de apel casând sentința în sensul agravării pedepsei stabilite inculpatei, și-a argumentat decizia prin faptul că prima instanță, nu a ținut seama de toate circumstanțele cauzei, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, precum și de scopul pedepsei penale. O asemenea argumentare nu poate servi temei de înăsprire a pedepsei, ori, aceste circumstanțe au fost luate în considerare la individualizarea pedepsei de către prima instanță, iar alte circumstanțe ce ar servi temei de înăsprire a pedepsei nu au fost stabilite;

- circumstanțele reținute de prima instanță în ansamblul lor esențial reduc gradul de pericol social al infracțiunii comise, considerent de care corectarea și reeducarea inculpatei este posibilă și fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, care pentru ultima este o necesitate vitală, nu un lux;

- la individualizarea pedepsei, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei, instanța de apel nu a respectat toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpată a unei pedepse echitabile, legale și individualizate, fapt ce constituie temei de casare a deciziei.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că soluția instanței de apel, referitor la categoria și mărimea pedepsei stabilite inculpatei corespunde prevederilor art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal.

Totodată, invocă că instanța de apel corect a admis apelul declarat de procuror în latura pedepsei, în condițiile în care inculpata Grosu Svetlana nu este la prima

abatere, anterior a mai fost trasă la răspundere contravențională, ce denotă că inculpata nu a pășit pe calea corijării.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că recurentul în cererea de recurs își manifestă dezacordul cu individualizarea pedepsei stabilite, și anume cu aplicarea pedepsei complementare - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, critici ce le invocă prin prisma temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, precum și art. 6 CEDO.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că alegațiile recurentului invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

Cu referire la criticile recurentului, precum că instanța de apel nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei ce denotă ineficiența condamnării inculpatei cu pedeapsa complementară - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, la aplicarea căreia nu au fost luate în considerare toate circumstanțele atenuante ale cauzei - căința sinceră și repararea integrală a prejudiciului material, precum și circumstanțele tamponării pietonului care traversa carosabilul neregulamentar, Colegiul penal constată că sunt neîntemeiate, și reprezintă opinia subiectivă a recurentului ce nu poate fi acceptată.

În acest sens, Colegiul penal invocă că din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă cert că instanța de apel a luat în considerare la stabilirea pedepsei principale și celei complementare obligatorii circumstanțele invocate de recurent, pedeapsa fiind aplicată inculpatei Grosu Svetlana cu luarea în considerare în deplină măsură a criteriilor generale de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 7, 75 Cod penal, cerințele prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, în vederea realizării

scopului legii penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatei Grosu Sveltana, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acesteia, cât și a altor persoane, prevederi legale care au fost raportate just la circumstanțele cauzei penale, că inculpata a săvârșit pentru prima dată o infracțiune gravă din imprudență, precum și la personalitatea acesteia, care și-a recunoscut vinovăția a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, lipsa antecedentelor penale, se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, lipsa circumstanțelor agravante, ce nu pot fi considerate ca circumstanțe excepționale, care ar constitui temei pentru ca în privința inculpatei Grosu Svetlana să nu fie aplicată pedeapsa complementară obligatorie prevăzută de sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, prin prisma prevederilor art. 79 alin. (1), (1¹) Cod penal..

În acest sens, Colegiul penal analizând materialele cauzei, consideră că nu identifică temeiuri de a interveni în decizia instanței de apel, care este legală și întemeiată, or criticile recurentului, precum că corectarea și reeducarea inculpatei este posibilă și fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, care pentru ultima este o necesitate vitală, nu un lux, constituie doar opinie subiectivă a recurentului ce nu corespunde circumstanțelor particulare stabilite în prezenta speță și care nu sunt suficiente pentru a fi aplicate în prezenta speță prevederile art. 79 alin. (1), (1¹) Cod penal.

Subsidiar, Colegiul penal invocă că prin circumstanțe excepționale care justifică aplicarea art. 79 alin. (1) Cod penal, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sunt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale.

Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate – I, II (persoana cu dizabilități severe și accentuate), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră).

Însă, după cum rezultă din materialele cauzei, motivele recurentului indicate în cererea de recurs și circumstanțele constatate de instanța de apel, careva circumstanțe excepționale, care ar justifica aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1), (1¹) Cod penal, în prezenta speță nu au fost identificate.

Astfel, motivarea deciziei instanței de apel, în care s-a expus argumentat pe chestiunile esențiale supuse atenției sale, în virtutea corectitudinii acesteia și pentru a evita repetări inutile se acceptă și se însușește de instanța de recurs ordinar, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă

instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat decizia atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gheorghiu Igor în numele inculpatei Grosu Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2021, în cauza penală privind-o pe **Grosu Svetlana xxxxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **25 august 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Cobzac Elena